

ZNOVU V JINÉM RYTMU

Zdeněk Vojtíšek

Odkazem na titul slavné knihy amerického psychiatra M. Scotta Pecka *V jiném rytmu* jsme v *Dingiru* před 18 lety uváděli téma „Náboženské komunity“ (číslo 3/2000 je v plné verzi dostupné na internetové prezentaci *Dingiru*). Stejně nazvané téma v tomto čísle našeho časopisu má vyjádřit, že na texty v tomto starém čísle nyní navazujeme.

Navazujeme ale také na téma „Klášteří život“, do něž jsme v čísle 1/2016 vyčlenili články o komunitách zasvěceného života. Ty jsou v některých tradicích velmi důležité (v pravosláví, katolicismu či indických náboženstvích), a v některých z těch indických (v buddhismu a džinismu) dokonce představují cíl zbožného usilování všech. Díky tomuto nedávnému vyčlenění můžeme v tomto *Dingiru* ponechat mnišské komunity stranou.

Když píšeme o komunitách, nemyslíme tím populární, ale příliš široké pojetí, které například do sousloví „česká muslimská komunita“ zahrnuje všechny muslimy žijící v Česku. A jako komunitu neoznačujeme ani společenství kolem chrámu (i když se běžně hovoří například o „vietnamské buddhistické komunitě v Chebu“) nebo církevní obec, farnost či sbor. Výraz „komunita“ má v těchto případech naznačit zvláštní kvalitu vztahů v daném společenství. Patrně něco podobného měl ostatně na mysli i výše zmíněný Scott Peck: jeho „budování komunity“ se týká kvality vztahů třeba i mezi lidmi na jednom pracovišti a v jednom týmu.

„Komunitou“ zde myslíme společenství lidí, kteří sdílejí domov, a tak se nacházejí v každodenním blízkém kontaktu. Mezi takovými komunitami se soustředíme (jak je možné v religionistickém časopise očekávat) na náboženské komunity, a nepíšeme tedy například o terapeutických komunitách, byť terapeutický zájem či proces v některých z nich může být třeba i s náboženstvím spojen. O komunitě Lorien, jež by snad mohla být nazvána spíše jako „spirituální“ než „náboženská“, je zde jen okrajová zmínka na straně 49.

Zmínka je vložena do článku, který informuje o pozoruhodné koncepci mechanismů oddanosti socioložky **Rosabeth M. Kanterové**. Tato koncepce umožňuje lépe porozumět komunitám popisovaným na následujících stranách. Nejprve o církvích mennonitů referuje evangelický teolog **Petr Macek** a vysvětluje také, jak toto hnutí anabaptistů vzniklo. K jeho článku jsou přidána i krátká pojednání o radikálním hnutí ammannitů, které se od mennonitů oddělilo a které v současnosti (obvykle pod názvem Amish) dokresluje mnoha návštěvníkům Spojených států a Kanady jejich pestrý turistický obrázek. Svou zkušenost s izraelskými náboženskými kibucy předává tamní učitelka **Deborah Weissmanová**. Pro účely *Dingiru* musel být její článek krácen: plná anglická verze je ovšem k dispozici v internetové prezentaci *Dingiru*.

Absolventka teologické fakulty **Anna Pokorná** zjednodušila pro *Dingir* svou magisterskou práci o teologii křesťanského komunitního hnutí Dvanáct kmenů. Právě teologie tohoto hnutí dává způsobu života v komunitách smysl. Další křesťanský teolog, **Pavol Bargár**, nahmatává možná cosi z komunitní budoucnosti: evangelikální křesťané, tradičně velmi vzdálených myšlenkám na společný život v komunitách, totiž chtějí okusit něco z toho, co možností rozvoje duchovního života komunita poskytuje. Téma pak uzavírá krátký rozhovor **Jitky Schlichtové** s „patriarchou“ českého alternativního komunitního života, Turfjou dásem, zakladatelem (už roku 1990) úspěšné komunity „Křišňův dvůr“ hnutí Hare Křišna. Více článků se do tohoto čísla nevešlo. S těmi ostatními se tak setkáme příště v rubrice „reflexe“.

OBSAH

Mesiánský judaismus (<i>Monika Soukupová</i>)	38
Zahraničí	
Souzení papeže (<i>Ivan O. Štampach</i>)	41
Z domova	
Počátky víry Bahá'í u nás (<i>Karel Tesař</i>)	42
Bratrstvo jako nová církev? (<i>Miloš Mrázek</i>)	45
Téma	
Čím se zvyšuje oddanost (<i>Zdeněk Vojtíšek</i>)	48
Komunita jako boží záměr (<i>Petr Macek</i>)	50
Náboženské kibucy v Izraeli (<i>Deborah Weissmanová</i>) ..	54
Komunitní život v kmenech (<i>Anna Pokorná</i>)	58
Nové mnišstvo u evangelikálů (<i>Pavol Bargár</i>)	61
Rozhovor s oddaným Křišny Turfjou dásem	
Výhody a úskalí života v komunitě (<i>Jitka Schlichtsová</i>). 64	
Události	
„Staňte se vegany! Vytvářejte mír! (<i>Andrea Hudáková</i>). 65	
Info-servis	66
Reflexe	
Garifunové, Indiáni černé Ameriky (<i>Lenka Philippová</i>)..	68
Recenze	
Ódinn pohledem religionistického strukturalismu	70
(<i>Helena Exnerová</i>)	
Jak češi zkoumají a vnímají islám	71
(<i>Bronislav Ostřanský</i>)	
Fikční bytosti pod drobnohledem (<i>Zuzana Kostíková</i>) ...	72
Čtení	
Příjemnosti oddání se	3. strana obálky
(<i>Rosabeth Moss Kanterová</i>)	

Doc. PhDr. **Zdeněk Vojtíšek**, Th. D., (*1963) je vedoucím katedry religionistiky na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a šéfredaktorem časopisu *Dingir*.